

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Grao en Economía

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G100V01501	Econometría I	1c	6
V03G100V01502	Economía pública	1c	9
V03G100V01503	Macroeconomía I	1c	9
V03G100V01504	Política económica	1c	6
V03G100V01601	Econometría II	2c	6
V03G100V01602	Economía dos servizos públicos	2c	6
V03G100V01603	Economía industrial	2c	6
V03G100V01604	Macroeconomía II	2c	6
V03G100V01605	Políticas económicas comparadas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría I				
Materia	Econometría I			
Código	V03G100V01501			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Otero Giráldez, María Soledad			
Profesorado	Otero Giráldez, María Soledad			
Correo-e	sotero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B14	Fomentar a mobilidade e adaptabilidade a ámbitos e situacións diferentes
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico	A1
Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido	A8
Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos	A10
Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas	A12
Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11
Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación	B14
Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos	B15
Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia	B7 B8
Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional	B9
Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico	

Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo

B1

Capacidade de traballar en equipo

B3

B5

Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos

B6

Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Contidos

Tema

TEMA 1: Modelo de regresión lineal clásico Hipótesis del modelo. Estimación por mínimos cuadrados ordinarios. Propiedades de los estimadores. Coeficiente de determinación. Predicción. Contrastes para un parámetro. Contrastes para un subconjunto de parámetros. Contrastes para una combinación lineal de parámetros.

TEMA 2: Análisis de regresión con información cualitativa Descripción de las variables artificiales. Contrastes de estabilidad basados en variables ficticias.

Problema de variables omitidas. Problema de variables irrelevantes. Multicolinealidad

TEMA 3: Problemas de especificación y problemas con los datos

TEMA 4: Heterocedasticidad Definición, causas y consecuencias. Formas de detectar el problema. Soluciones.

TEMA 5: Regresores estocásticos Errores de medida en la variable independiente. Ecuaciones simultáneas. Modelos autorregresivos con autocorrelación. Estimación por variables instrumentales. Propiedades de los estimadores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Titoría en grupo	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	2	15	17
Sesión maxistral	26	30	56
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2.5	22.5	25
Probas de tipo test	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Descrición	Cualificación
------------	---------------

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa. (mínimo de 4 sobre 10)	70
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Si el alumno ha realizado alguna prueba evaluable será considerado como presentado en la convocatoria ordinaria aunque no se presente al examen final.

Bibliografía. Fontes de información

Gujarati,D. (2004). Econometría (4ª ed.). McGraw-Hill.

Novalés, A. (1993). Econometría (2ª edición). McGraw-Hill.

Wooldridge, J.M.(2006). Introducción a la Econometría : Un enfoque moderno (2ª edición). ThomsonParaninfo. Madrid.

Dougherty, C. (2002) Introduction to econometrics (2ª ed.). Oxford University Press. London

Carrascal,U., Y. González y B. Rodríguez (2001). Análisis Económico con Eviews ,Ra-Ma.

Pena, J.B. y otros (1999). Cien ejercicios de Econometría. Editorial Pirámide,

Pérez,C. (2006). Problemas resueltos de Econometría . Thomson Paraninfo.Madrid.

Martín G., J.M. Labeaga y F. Mochón (1997). Introducción a la Econometría. Prentice Hall.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía pública				
Materia	Economía pública			
Código	V03G100V01502			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Gradin Lago, Carlos Manuel			
Profesorado	Gradin Lago, Carlos Manuel			
Correo-e	cgradin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Organización y dimensión del sector público español. Justificación de la intervención pública. Ingresos y gastos públicos. Efectos de la intervención sobre la eficiencia y la equidad. Imposición óptima			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico	A1
Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas	A2
Coñecer o marco institucional da economía	A3
Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5
Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo	B1
Capacidade de traballar en equipo	B3
Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos	B5
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas	B6
Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11
Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación	B13

Contidos	
Tema	
Organización e dimensión do sector público español	Axentes do sector público O peso do sector público: índices Clasificacións do sector público Comparacións internacionais
Xustificación da intervención pública	Eficiencia e equidade Fallos técnicos de mercado Problemas de equidade
Elección colectiva	Teorema de imposibilidade de Arrow Votación maioritaria Conta de Borda
Eficiencia no sector público	Exceso de gravame Análise Custo-Beneficio

Incidencia distributiva da imposición	Traslación dos impostos Xustiza fiscal e progresividade
Imposición óptima	Principios impositivos Regras de imposición
Ingresos públicos	Impostos Taxas Prezos públicos Contribucións especiais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	150	195
Titoría en grupo	7.5	0	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	0	20
Probas de resposta curta	2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Lección magistral y debates sobre cuestiones específicas
Titoría en grupo	Atención individualizada para resolver dudas específicas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de ejercicios, presentación de trabajos, debates y conferencias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dudas de forma individualizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Se evaluará sobre cuestiones específicas de naturaleza teórica	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Se evaluará la resolución de ejercicios	20
Probas de resposta curta	Se harán dos pruebas escritas de 3 puntos cada una.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Las pruebas escritas consistirán en un examen parcial y un examen final. Es necesario tener al menos 1.5 puntos (sobre 3) en cada examen para aprobar la materia. Los estudiantes que hayan alcanzado una nota igual o mayor que 1.8 (sobre 3) en el examen parcial estarán exentos de la primera parte del exame final. Los que no superen dicha nota tendrán que examinarse de toda la materia en el examen final.

Bibliografía. Fontes de información

Albi, González-Páramo y Zubiri, **Economía Pública I**, 2010,
 Albi, González-Páramo y Zubiri, **Economía Pública II**, 2009,
 Gradín y Del Río, **Desigualdad, pobreza y polarización en la distribución de la renta en Galicia**, 2001,
 Gradín, Del Río y Cantó, **La distribución de la renta en Galicia. Análisis territorial de la desigualdad y la pobreza**, 2006,
 Rosen, **Hacienda Pública**, 2007,
 Stiglitz, **La Economía del Sector Público**, 2002,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Economía dos servizos públicos/V03G100V01602
 Benestar, equidade e xénero/V03G100V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía I				
Materia	Macroeconomía I			
Código	V03G100V01503			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Montero Muñoz, María			
Profesorado	Montero Muñoz, María			
Correo-e	mmontero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía I é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no longo prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía I parte dos contidos previamente analizados en Principios de Economía I y II, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
A7	Comprender o entorno empresarial
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender as bases de funcionamento da economía tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5 A6 A10	B6 B9 B10
Lograr o manexo por parte do estudante da análise económica o través das súas ferramentas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar axeitadamente o problema.	A2 A5 A6 A8	B3 B5 B6 B7
Habilidades na busca, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e do seu contido.	A9 A11	B15
Esptar o interese dos estudantes respecto da análise dos efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxetivos para os cales se teña plantexado.		

Contemplar o modelo no seu conxunto dende unha perspectiva de equilibrio xeral. Isto implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas simulacións e aplicacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	A6 A10	B6 B7 B9 B10
Conectar os modelos económicos coa realidade para deste xeito poder empregalo para interpretar e explicar os fenómenos reais.	A3 A7	B6 B15
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas ao longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	A8 A10	B9 B15

Contidos

Tema		
PARTE I. INTRODUCCIÓN	Tema 1. A ciencia da macroeconomía. Tema 2.- Introducción os modelos económicos.	
PARTE II. OS MODELOS MACROECONOMICOS BASICOS	Tema 3. O Modelo Neoclásico. Tema 4. O Modelo Keynesiano. Modelo IS-LM. A Demanda Agregada. Tema 5. Oferta agregada: do curto o longo prazo. Tema 6. Desemprego e inflación. A curva de Phillips. Tema 7. Inflación e actividade económica. Tema 8. A demanda agregada nunha economía aberta. Tema 9. A política de estabilización.	
PARTE III. MICROFUNDAMENTOS	Tema 10. Consumo. Tema 11. Investimento. Tema 12. Oferta e demanda de diñeiro.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	67.5	112.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	22.5	33.75	56.25
Titoría en grupo	7.5	11.25	18.75
Probas de tipo test	3.5	7	10.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.5	3.5	6
Traballos e proxectos	0.5	5.5	6
Probas de resposta curta	2.5	5	7.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2.5	5	7.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	A metodoloxía docente consistirá no desenvolvemento de clases presenciais teóricas, prácticas e titorías en grupos así como no traballo persoal do alumnado para consolidar os coñecementos e adquirir soltura na resolución dos problemas plantexados. As clases teóricas consistirán na exposición dos principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con detalle aqueles aspectos de maior complexidade. Para un axeitado seguimento e comprensión das clases é moi recomendable que o alumnado lea con atención o material e bibliografía suministrados para cada un dos temas.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que serán entregadas coa suficiente antelación ao alumnado para que os leve resolto as clases. Isto lles permitirá identificar aquelas cuestións que lles resultan máis difíciles e resolvelas na aula. Farase un seguimento do aprendizaxe do alumnado mediante pequenas probas e exercicios que deberán entregar.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia por parte do alumnado.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Titoría en grupo	Sesións nas que o docente orientará e guiará o proceso de aprendizaxe do alumnado.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Probos de tipo test	Preguntas breves con preguntas sobre a materia	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado ca temática da materia.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Traballos e proxectos	Entrega e exposición dun traballo realizado ao longo do curso	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Probos de resposta curta	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	Xunto cos outros elementos do exame final, mínimo do 60
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	Xunto cos outros elementos do exame final, mínimo do 60

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do exame escrito. O exame escrito valerá un mínimo do 60% da nota (6 puntos) e un máximo do 70% da nota (7 puntos). A avaliación continua pesará dende un mínimo do 30% (3 puntos) ata un máximo do 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Mínimo 6 puntos): Haberá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizar na data oficial establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 2,5 puntos dos 6 posibles (ou unha puntuación mínima de 3 si son 7 puntos). Si no exame final non acada o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Máximo 4 puntos): O restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a participación tanto nas clases teóricas como nas clases prácticas e os seminarios, a entrega de traballos e a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas.

Bibliografía. Fontes de información

MANKIW, G., **MACROECONOMIA**, 2001,
BLANCHARD, O., **MACROECONOMIA**, 2012,

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

BAJO, O. e M.A. MONES (2000): Curso de Macroeconomía. 2ª edición. Antoni Bosch. Barcelona.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J. e R. PADILLA (1992): Macroeconomía, McGraw-Hill. Madrid.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J., PADILLA, R. E I. VALERO (2000): Macroeconomía: Cuestiones y ejercicios resueltos. Prentice Hall. Madrid.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía II/V03G100V01604
Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102
Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Política económica				
Materia	Política económica			
Código	V03G100V01504			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Arias Moreira, Jose Carlos			
Profesorado	Arias Moreira, Jose Carlos			
Correo-e	xcarias@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
A3 Coñecer o marco institucional da economía	A3	
A5 Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5	
A9 Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado	A9	B1
A10 Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos	A10	B3
B11 Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e ético		B6
B13 Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación		B7
B15 Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos		B8
B6 Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas		B9
B7 Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia		B10
B8 Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional		B11
B9 Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico		B13
B1 Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo		B15
B3 Capacidade de traballar en equipo		

Contidos

Tema

1.Introducción	Introducción a la política económica. Los problemas fundamentales de la política económica
2.La formación de la política económica: instituciones básicas	El proceso general de formación de políticas. Política económica e instituciones
3. La formación de la política económica: procesos internos	Parlamentos y gobiernos. Papel de la burocracia. Grupos de interés. Política económica y mercados. Interrelaciones y dependencias. Efectos de la crisis
4. La formación de la política económica en economías abiertas	Panorama general. Estabilidad de precios. El objetivo de pleno empleo. El equilibrio de la balanza de pagos.
5. Los objetivos de la política económica (1): Panorama general. La estabilidad de precios	
6. Los objetivos de la política económica (2): Pleno empleo y balanza de pagos	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Titoría en grupo	2	2	4
Sesión maxistral	30	60	90
Probas de tipo test	2	2	4
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	2	4
Traballos e proxectos	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para su asesoramiento
Titoría en grupo	entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para su asesoramiento

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Estes criterios de avaliación manteranse para todas as convocatorias do curso académico 2011/12

Bibliografía. Fontes de información

Arias, X.C. (1996): La formación de la política económica, Madrid, Cívitas.

Arias, X.C. y A. Costas (2011): *La torre de la arrogancia. Políticas y mercados después de la tormenta*, Ariel, Barcelona (capítulo 2)

Cuadrado, J.R. (dir.) (2010): *Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos*, Madrid, McGraw Hill

Esteban, M. y F. Serrano (eds.) (2006): *La política económica en tiempos de incertidumbre*, Netbiblo.

Toboso, F. y X-C. Arias (eds.) (2006): *Organización de gobiernos y mercados*, Valencia, PUV.

Balleisen, E. y D. Moss (2009): *Government and Markets: Toward a New Theory of Regulation*, New York, Cambridge University Press.

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría II				
Materia	Econometría II			
Código	V03G100V01601			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Alvarez Garcia, Maria Begoña			
Profesorado	Alvarez Garcia, Maria Begoña Miles Touya, Daniel Gustavo			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
	A1 B1
	A8 B3
	A10 B5
	A12 B6
	B7
	B8
	B9
	B10
	B11
	B15

Contidos	
Tema	
1.-Introducción	Problemas de identificación en ciencias sociales. Concepto de causalidad y contrafactual. Repaso de teoría asintótica y estimación máximo verosímil
2.- Modelos de elección binaria.	Decisiones binarias: ejemplos económicos. Especificaciones: modelos de probabilidad lineal, modelos probit y logit. Los modelos de decisión binaria como modelos con variable latente. Estimación e inferencia.
3. Modelos de elección múltiple: multinomial y ordenado.	Elección múltiple: ejemplos económicos. El modelo logit multinomial. La independencia de alternativas irrelevantes. Estimación e interpretación de los coeficientes. Modelos de respuesta ordenada: formulación, estimación e interpretación.

4. Modelos con datos censurados y truncados.	Variables truncadas y variables censuradas: ejemplos económicos. El modelo de regresión truncado. El modelo de regresión censurado: modelo Tobit.
5. Modelos con selección muestral.	Selección en la variable endógena. Selección en una variable respuesta. Estimación.
6. Modelos lineales para datos de panel	Datos de panel. Heterogeneidad inobservable. Modelos estáticos para datos de panel: efectos fijos / efectos aleatorios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	35	55
Prácticas de laboratorio	15	20	35
Resolución de problemas e/ou exercicios	8	25	33
Titoría en grupo	5	0	5
Probas de resposta curta	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade práctica na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	La atención personalizada se centrará en discutir dudas conceptuales
Prácticas de laboratorio	La atención personalizada se centrará en discutir dudas conceptuales
Titoría en grupo	La atención personalizada se centrará en discutir dudas conceptuales

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	15
Probas de resposta curta	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Dúas probas ao longo do curso. Para aprobar a materia deberá obterse un mínimo de 4 puntos (sobre 10) en cada proba.	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

GREENE, W.H, **Análisis Econométrico**, 1998,
WOOLDRIDGE, J.M, **Introducción a la Econometría: un enfoque moderno**, 2003,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística: Estatística I/V03G100V01205

Outros comentarios

Es recomendable tener aprobadas las Estadísticas y Econometrías previas a esta materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía dos servizos públicos				
Materia	Economía dos servizos públicos			
Código	V03G100V01602			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Alonso Villar, Maria Olga			
Profesorado	Alonso Villar, Maria Olga			
Correo-e	ovillar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o marco institucional da economía	A3
Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5
Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado	A9
Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados	A11
Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo	B1
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas	B6
(*) Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia	B7
(*) Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11

Contidos	
Tema	
Os estados de benestar e os servizos públicos	Teorías explicativas do gasto público e evolución histórica Clasificación do gasto público e dos Estados do Benestar Ineficiencia X, ineficiencia técnica e ineficiencia asignativa Incidencia e efectos redistributivos do gasto público en España O futuro do estado de benestar
Vivenda	O mercado da vivenda: oferta e demanda Causas e tipos de intervención Comparativas internacionais A situación en España
Sanidade	Avaliación económica dos servizos sanitarios O por qué da intervención pública O papel dos seguros médicos Tipos de intervención Comparativas internacionais O caso español

Educación	Fallos de mercado na provisión de servizos educativos Instrumentos de intervención Comparativas internacionais O sistema público educativo en España
Protección e promoción social	Modelos de protección social Comparacións internacionais Protección social e xénero Sistemas públicos de pensións: efectos e debates Prestacións por desemprego Programas de loita contra a pobreza

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	50	72.5
Titoría en grupo	5	0	5
Seminarios	20	0	20
Probas de resposta curta	2.5	50	52.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas nas que se presentan os contidos principais
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas de forma individualizada
Seminarios	Debates, presentación de traballos e conferencias

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Debates e presentación de traballos	20
Probas de resposta curta	Unha proba escrita	80

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información
Albi, González-Páramo e Zubiri, Economía Pública I , 2010,
Esping-Andersen, G. y Palier, B., Los tres grandes retos del Estado del Bienestar , 2010,
Navarro, V., La situación social en España / II, Programa de políticas públicas y sociales , 2007,
Pazos Morán, M., Economía e Igualdad de Género: Retos de la Hacienda Pública en el siglo XXI , 2008,
Rosen, Hacienda Pública , 2007,
Stiglitz, La Economía del Sector Público , 2002,

Bibliografía adicional

Borgia Sorrosal, S. y Delgado Gil, A. (2009): [Evolución de las políticas de vivienda en España. Comparativa con la UE-15], *Presupuesto y Gasto Público* 57, 33-49.

CES (2009): [Pobreza y rentas mínimas de inserción: situación y perspectivas], Cauces 009, Cuadernos del Consejo Económico y Social, 40-51.

www.ief.es/Publicaciones/PapelesDeTrabajo/pt2001_20.pdf

Castro García, C. y Pazos Morán, M. (2008): [Permisos de maternidad, de paternidad y parentales en Europa: algunos elementos para el análisis de la situación actual], en **Economía e igualdad de género: retos de la Hacienda Pública en el siglo XXI**, M. Pazos (Ed.), Instituto de Estudios Fiscales - Ministerio de Economía y Hacienda, Madrid.

<http://www.fedea.es/hojas/publicado.html>

González López-Valcárcel, B. (2007): [La incorporación de nuevas tecnologías en el Sistema Nacional de Salud. Coste-

efectividad y presiones sobre el gasto sanitario[], *Presupuesto y Gasto Público* 49, 87-105.

Puig-Junoy, J. (2005): [¿Es eficiente el Sistema Nacional de Salud?], *Economistas*, 105, 95-102.

Rodríguez López, J. (2009): [Políticas de vivienda en un contexto de exceso de oferta], Documento de Trabajo 155/2009, Fundación Alternativas.

Trujillo, M.A. (2005): [Mercado inmobiliario y acceso a la vivienda], *Economistas*, 103, 98-101.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Economía pública/V03G100V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía industrial				
Materia	Economía industrial			
Código	V03G100V01603			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Castro Rodríguez, Fidel			
Profesorado	Castro Rodríguez, Fidel			
Correo-e	fcastro@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A Economía Industrial ocúpase de analizar o funcionamento dos mercados non competitivos, estudando as políticas das empresas perante as súas rivais e os consumidores. As súas interrogantes básicas son: existe poder de mercado, cáles son as consecuencias da existencia de poder de mercado, e qué pode e debe facer o Estado cando existe poder de mercado. Nesta materia presentaránse dun xeito formal as aportacións que se teñen producido nos últimos anos en resposta a estas cuestións.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B2	Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable
B3	Capacidade de traballar en equipo
B4	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Habilidade para utilizar a teoría de xogos como instrumento para analizar a toma de decisións dos axentes económicos en contextos de interacción estratéxica.	A1	B1
Capacidade para abordar a análise de mercados nos que as empresas teñen poder de mercado, identificando os factores que favorecen a súa existencia e a súa persistencia no tempo.	A2 A5	B1 B2 B4
Habilidade para propoñer e resolver modelos teóricos complexos, así como interpretar os resultados e propoñer recomendacións de política económica, especialmente en política de competencia.	A2 A4 A5	B4 B5
Capacidade para formular preguntas interesantes en economía industrial, e formalizar e seleccionar os instrumentos de análise necesarios para respondelas.	A4 A5 A6	B3 B4 B5 B6

Contidos

Tema	
1. Introducción	1.1 Concepto, método e obxectivo da economía industrial 1.2 Paradigma Estructura-Conducta-Resultados 1.3 Estructura de mercado: definición e medidas de concentración
2. Comportamento estratéxico e teoría de xogos estáticos	2.1 Xogos en forma normal e en forma extensiva. 2.2 Estratexia estritamente dominada. 2.3 Eliminación iterativa de estratexias estritamente dominadas 2.4 Equilibrio de Nash
3. Modelos estáticos de oligopolio	3.1 Modelo de Cournot: resolución e propiedades 3.2 Modelo de Bertrand: a paradoxa de Bertrand 3.3 Cournot versus Bertrand

4. Comportamento estratéxico e teoría de xogos dinámicos	4.1 Xogos dinámicos con información completa e perfecta. Inducción hacia atrás. 4.2 Xogos dinámicos con información completa pero imperfecta. Perfección en subxogos. 4.3. Xogos repetidos. O teorema de tradición oral.
5. Restricións de capacidade	5.1 Rendimentos decrecentes e restricións de capacidade 5.2 Regras de racionamento 5.3 Prezos de equilibrio con restricións de capacidade
6. Competencia dinámica e colusión tácita	6.1 Interacción repetida e colusión tácita 6.2 Colusión e concentración 6.3 Outros factores que facilitan a colusión
7. Diferenciación de produto	7.1 Conceptos básicos 7.2 Competencia monopolística 7.3 Competencia en localización
8. Entrada e barreiras a entrada	8.1 Conceptos básicos 8.2 Teoría do prezo límite 8.3 Capacidade como barreira de entrada

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	24	36
Presentacións/exposicións	8	16	24
Sesión maxistral	30	36	66
Probas de tipo test	2	10	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios referidas a cada un dos temas, as cales serán repartidas con antelación.
Presentacións/exposicións	O obxectivo desta actividade é coñecer un pouco máis un sector ou mercado específico, que sirva como complemento dos contidos teóricos que se aprenden na materia. En última instancia, trátase de que, a través da análise duna industria concreta, podase planear e reflexionar sobre diferentes cuestións económicas referidas ao poder de mercado e os seus efectos.
Sesión maxistral	Exporase de maneira resumida os principais contidos dos distintos temas. Para un adecuado seguimento e comprensión destas clases é necesario que os alumnos preparen con antelación os distintos temas utilizando os manuais da bibliografía recomendada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consulta no despacho 308 no horario de titorías Consulta por correo electrónico: fcastro@uvigo.es Consulta na plataforma FAITIC
Presentacións/exposicións	Consulta no despacho 308 no horario de titorías Consulta por correo electrónico: fcastro@uvigo.es Consulta na plataforma FAITIC

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Análise dunha industria concreta na que se estudie e reflexione sobre diferentes cuestións económicas referidas ao poder de mercado e os seus efectos.	20
Probas de tipo test	Probas de elección múltiple sobre cuestións teóricas e prácticas de materia.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame no que se incluírán tanto preguntas coceptuais como exercicios similares aos resoltos nas follas de exercicios.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Consta de dous elementos:

I. Avaliación continua (ata 4 puntos): Esta inclúe:

1. Entrega das follas de exercicios e asistencia as clases prácticas (1 punto).

2. Desenvolvemento do traballo de curso e presentación. Tamén se terá en conta a asistencia as sesións de presentación de traballos (3 puntos).

II: Probas: Realizaranse 2 probas:

1. Exame parcial co contido teórico e práctico dos 3 primeiros temas. Os alumnos que teñan superado o exame parcial (para o cal é necesario ter acadado unha cualificación igual ou superior a 3 dos 6 puntos do exame) solo terán que examinarse da parte correspondente aos temas 4 a 7. Os alumnos que non superen o exame parcial terán que examinarse de toda a materia no exame final

2. Exame final: constará de 2 partes (a primeira corresponderá aos temas 1 a 3, e a segunda aos temas 4 a 7), cada unha delas valorada sobre 6. Para poder aprobar a materia será preciso obter un mínimo de 2 dos 6 puntos en cada unha das partes. Neste caso a nota do exame será obtida como media aritmética das cualificacións en cada unha das partes.

Observación: A nota final resulta da suma dos elementos de avaliación sinalados. Nembargantes, a puntuación do exame sómente será tida en conta cando o alumno obteña unha nota de exame igual ou superior a 2 dos 6 puntos. En caso contrario a nota será igual a puntuación obtida na avaliación continua. Pola súa banda, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame será a acadada na avaliación continual.

Para superar a materia o alumno deberá obter unha nota final igual ou superior a 5 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Básica:

Bel, G., M. Callejón, M.T. Costa y A. Segarra, Economía Industrial, Civitas, 2001.

Cabral, L. , Economía Industrial, McGraw-Hill, 1997.

Tirole, J., La Teoría de la Organización Industrial, Ariel, 1990.

Complementaria:

Church, J. y R. Ware, Industrial Organization: A Strategic Approach, Irwin-McGraw-Hill,1999.

Fernández de Castro, J. y N. Duch , Economía Industrial, McGraw-Hill, 2003.

Pepall, L., D.J. Richards y G. Norman, Industrial Organization. Contemporary Theory & Practice, Thomson, 2005.

Segura, J., Teoría de la Economía Industrial, Civitas, 1993

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

Microeconomía II/V03G100V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía II				
Materia	Macroeconomía II			
Código	V03G100V01604			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Martin Moreno, Jose Maria			
Profesorado	Martin Moreno, Jose Maria			
Correo-e	jmartin@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/jmartin/			
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía II é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no longo prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía II parte dos contidos previamente analizados en Macroeconomía I, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias de titulación	
Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
A7	Comprender o entorno empresarial
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender as bases de funcionamento da economía tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5 A6 A10	B6 B9 B10
Contemplan o modelo no seu conxunto dende unha perspectiva de equilibrio xeral. Isto implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas simulacións e aplicacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	A6 A10	B6 B7 B9 B10
Conectar os modelos económicos coa realidade para deste xeito poder empregalo para interpretar e explicar os fenómenos reais.	A3 A7	B6 B15
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas o longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	A8 A10	B9 B15

Contidos
Tema

Tema 1. Los hechos estilizados del crecimiento económico. (*)
 Tema 2. El modelo de crecimiento de Solow.
 Tema 3. Teorías alternativas de crecimiento económico.
 Tema 4. Ciclos económicos.
 Tema 5. Déficit Público, Deuda Pública y Sostenibilidad.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	0	0	0
Titoría en grupo	10	10	20
Sesión maxistral	30	60	90
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	15	15	30
Probas de resposta curta	0	4	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Traballos e proxectos	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	A metodoloxía docente combina a docencia presencial, tanto teórica como práctica, co traballo persoal do alumno co obxectivo de que lle permita consolidar os seus coñecementos e adquira soltura na resolución dos problemas plantexados. As aulas prácticas consistirán, basicamente, na resolución de follas de exercicios que serán entregadas os alumnos ca antelación suficiente para que os poidan entregar resoltos antes da sesión da aula. Isto vaielles permitir identificar aquelas cuestións que lles resultan máis difíciles de asimilar, poidendo resolver as súas dúbidas na clase.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas.
Sesión maxistral	A metodoloxía docente combinará as aulas presenciais (teóricas e prácticas) co traballo persoal do alumno. As aulas teóricas vanse impartir o longo das 15 semanas do cuatrimestre. Nestas aulas exporáanse, de xeito resumido, os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con maior detalle os puntos de maior complexidade. Para un maior aproveitamento das aulas é necesario que os alumnos preparen con antelación e de xeito individual os temas segundo a bibliografía recomendada.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado resolverá as follas de exercicios de xeito individual e deberá entregalos nos prazos establecidos para cada boletín de problemas.

Atención personalizada	
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	Haberá controis o longo do cuatrimestre	0
Traballos e proxectos	Entregar de traballos ao longo do curso.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do exame escrito. O examen escrito valerá ata un máximo do 60% da nota (6 puntos) e a avaliación continua pesará ata un 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Ata 6 puntos): Habrá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizar na data oficial establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 3 puntos dos 6 posibles. Si no exame final non acada o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Ata 4 puntos): O 40% restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a asistencia tanto as clases teóricas como as clases prácticas e aos seminarios, a entrega de boletíns de exercicios, a entrega de traballos e a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas.

Bibliografía. Fontes de información

BLANCHARD, O., **MACROECONOMIA**, 2000,

MANKIW, G., **MACROECONOMIA**, 2001,

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

BAJO, O. e M.A. MONES (2000): Curso de Macroeconomía. 2ª edición. Antoni Bosch. Barcelona.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J. e R. PADILLA (1992): Macroeconomía, McGraw-Hill. Madrid.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J., PADILLA, R. E I. VALERO (2000): Macroeconomía: Cuestiones y ejercicios resueltos. Prentice Hall. Madrid.

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Macroeconomía I/V03G100V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas económicas comparadas				
Materia	Políticas económicas comparadas			
Código	V03G100V01605			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Teixeira Bautista, José Francisco			
Profesorado	Castro Fernandez, Ana Esther Teixeira Bautista, José Francisco			
Correo-e	teixeira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Esta asignatura proporciona a los alumnos una visión de las principales políticas económicas de corto plazo aplicadas en los últimos años. Se estudian los principales objetivos de estabilización coyuntural y las características de las herramientas monetarias fiscales y cambiarias y las principales políticas sectoriales.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B3	Capacidade de traballar en equipo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B14	Fomentar a mobilidade e adaptabilidade a ámbitos e situacións diferentes
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)	A3	
(*)	A5	
(*)	A8	
(*)	A9	
(*)	A10	
(*)	A11	
(*)	A12	
(*)		B3
(*)		B6
(*)		B7
(*)		B9
(*)		B10
(*)		B13
(*)		B14
(*)		B15

Contidos

Tema

Introducción	Políticas de estabilización e obxetivos da política económica
Política monetaria	Institucións. Oferta e demanda de diñeiro. Instrumentos de política monetaria. Mecanismos de transmisión. Políticas monetarias comparadas.
Política económica exterior	Políticas comerciais. Mercados de divisas y taxas de cambio. Procesos de axuste exterior. Políticas cambiarias comparadas.
Política fiscal	Bases teóricas. Políticas de ingreso e gasto. Políticas de debida pública. Políticas fiscais comparadas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	60	90
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Titoría en grupo	5	5	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	(*)Exposición por parte do profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante
Prácticas de laboratorio	(*)Actividades de aplicación de los conocimientos a situaciones concretas y de adquisición de habilidades básicas y procedimentales relacionadas con la materia objeto de estudio. Se desarrollan en espacios especiales con equipamiento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	(*)Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la asignatura para asesoramiento/desarrollo de actividades de la asignatura y del proceso de aprendizaje.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	
Titoría en grupo	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	(*)Examen oral y/o escrito. Circunstancialmente el profesorado podrá establecer la ponderación en el 50%	60
Prácticas de laboratorio	(*)Desarrollo de temas mediante el uso de material bibliográfico y estadístico. Resolución de ejercicios. Presentación de temas. Circunstancialmente el profesorado podrá establecer la ponderación en el 40%	30
Titoría en grupo	(*)Desarrollo de temas mediante el uso de material bibliográfico y estadístico. Resolución de ejercicios. Presentación de temas.	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	(*)Realización de pruebas en horas de sesión magistral o de prácticas de laboratorio	0

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid.,
 Fernández Díaz A. et al, **Política monetaria. Fundamentos y estrategias.**, Editorial AC, Madrid.,
 Parejo Gámir, J.A et al., **Manual de sistema financiero español**, Ariel. Barcelona,
 Servicio de Estudios del Banco de España, **La política monetaria y la inflación en España**, Alianza, Madrid.,
 Scheller, H., **El BCE: historia, misión y funciones**, BCE,
 Krugman, P.R. y Obstfeld, M, **Economía internacional : teoría y política.**, Pearson Educación, Madrid.,
<http://www.ecb.int>,
<http://www.bde.es>,

Recomendacións

